

Bestuursopdracht kerntakendiscussie 2020

Registratienummer: : 2019006148
Budgetnummer :
Datum : 28 november 2019

---

1. Opdrachtgever (bestuurlijk en ambtelijk)

Bestuurlijk: Susanne de Roy van Zuidewijn

Ambtelijk: Wilma Atsma

Stuurgroep; Voorzitter Wilma Atsma, Susanne de Roy van Zuidewijn, Nico Heijink, Henk Wijkhuizen en Wim Heeres

Klankbordgroep: Susanne de Roy van Zuidewijn (voorzitter), Wilma Atsma, Wim Heeres, Ilse Klos (communicatie en participatie), griffie en één raadslid per fractie.

2. Opdrachtnemer

Projectleider: Wim Heeres

3. Besluit directie/college

Collegebesluit: Kerntakendiscussie (2019006564) 17 september 2019. Raadbesluit 30 oktober 2019.

4. De uitdaging

Het voeren van een inhoudelijke kerntakendiscussie die daadwerkelijk leidt tot toekomstbestendige keuzes.

5. Aanleiding en achtergrond

Bij de behandeling van de kadernota 2020 in de gemeenteraad van 22 mei 2019 bleek dat het financieel perspectief reden is tot zorg. Het in evenwicht brengen van structurele baten en lasten wordt steeds lastiger. De raad heeft met een motie het college verzocht om een voorbereidende notitie op te stellen voor een kerntakendiscussie.

De gemeente 'leeft op te grote voet' in relatie tot de inkomsten uit het gemeentefonds en de forse investeringsopgave voor de periode tot 2035. Bij uitvoering van de geplande investeringen dreigt de schuld in 2035 op te lopen tot een bandbreedte tussen de € 76 en € 94 miljoen. De raad heeft een norm van € 40 miljoen voor de maximale omvang van de schuld gesteld. Het tekort op de begroting zou dan (als gevolg van toenemende kapitaallasten) stijgen tot -indicatief- € 1 miljoen in 2026, € 2 miljoen in 2031 en € 3 miljoen in 2035.¹

---

¹ Begrotingsanalyse 2017 gemeente Bloemendaal (februari 2018), tussenrapportage Bloemendaal financieel duurzaam (maart 2018)

In het verleden zijn meerdere kerntakendiscussies gevoerd. Deze hebben niet geleid tot structurele keuzes en dus structurele oplossingen in de begroting. Wat maakt deze kerntakendiscussie nu anders. In de vorige kerntakendiscussies zijn vooral bezuinigingen gezocht binnen de organisatie. Het mocht de inwoners niet raken. Het is nu niet meer voldoende om alleen te kijken naar mogelijke ombuigingen in de organisatie. De raad wordt gevraagd om zich te beraden over afschaling/herinrichting van taken/diensten die de inwoners en/of het maatschappelijk middenveld raken. Daarbij houden we rekening met onze wettelijke taken en de wijze waarop we die invullen.

6. Doel/Beoogd effect

Het doel is een visie te bepalen op kerntaken. Om een keuze te kunnen maken om de gemeentelijke dienstverlening te beperken of te versoberen. Het beoogd effect is een zelfstandige gemeente te blijven die duurzaam financieel gezond is om de (hoge) levensstandaard en daarbij behorende voorzieningen- en onderhoudsniveau te behouden.

7. Beoogd resultaat

De raad heeft op 31 oktober 2019 het volgende besloten:

"1. Een kerntakendiscussie voeren met als resultaat:

a. Een visie op 'kerntaken' en op basis daarvan:

b. In 2020- vóór kadernota 2021- een (eerste) overzicht te hebben van mogelijkheden- ook in de tijd bezien- om de gemeentelijke dienstverlening te beperken of te versoberen;

c. Daarbij ook gemeentelijke subsidies in scope te hebben;

2. Een klankbordgroep Kerntakendiscussie in te stellen, waarin elke fractie met één raadslid vertegenwoordigd kan zijn.

3. Bij de discussie ook inwoners en het maatschappelijk middenveld te betrekken (ter voorbereiding van keuzes door de raad), bijvoorbeeld middels een enquête over ja/nee beperken van bepaalde diensten en/of belastingverhoging;

4. Het resultaat van de kerntakendiscussie uitgebreid te communiceren;

5. om voor de projectleiding, communicatie en participatie (voervloeiend uit de besluitpunten 1 t/m 4 € 45.000 beschikbaar te stellen ten laste van de Flexibele Algemene Reserve."

Hieruit volgt de opdracht aan de projectgroep:

Lever voor 1 april een B&W- en een raadsvoorstel met een visie op kerntaken en mogelijkheden om de dienstverlening te beperken of te versoberen en de consequenties daarvan.
--

8. Afbakening

Door het amendement dat door de gemeenteraad is aangenomen, beperken we ons op een visie tot kerntaken (en kijken we niet naar rol en reikwijdte van taken van onze gemeente). We beperken ons tot het beschrijven van de bestaande visie en consequenties voor die visie bij het afwijken daarvan.

Het opstellen van de begroting en besluitvorming hierover valt niet onder de opdracht.

In kader van de kadernota 2021 vindt de uitvraag plaats over de nieuwe ontwikkelingen en de financiële gevolgen daarvan. Daarom is de planning van kerntakendiscussienota gekoppeld aan de kadernota.

We maken gebruik van informatie uit de voorgaande kerntakendiscussies. Ook wordt informatie gebruikt uit relevante wetgeving, begroting en beleidsstukken. Sommige beleidsstukken zijn tot stand gekomen met participatie van inwoners of maatschappelijk middenveld.

Het proces wordt beperkt door tijd. De kwaliteit is hiervan afhankelijk. Dat betekent dat we de omvang van het project beperkt houden. Efficiëntie en effectiviteit in de organisatie (de kaasschaaf) worden niet onderzocht.

Er zijn vele vormen om een Kerntakendiscussie te voeren, de zeer uitgebreide (zero based budgeting), de visie gerichte (waarbij de visie wordt opgebouwd op basis van de behoeftes in de omgeving) en de pragmatische. Wij kiezen voor de pragmatische aanpak. Hierbij gaan we uit van de bestaande visie en budgettering. We beoordelen of financieel beperken of versoberen past binnen onze bestaande visie en doen een voorstel over het aanpassen van die visie.

9. Relaties

Er is een relatie met de planning & control cyclus en het gemeentelijk beleid. Er zijn ook relaties met het Rijksbeleid en landelijke en lokale regelgeving. Het project omgevingsvisie betreft mensen uit Bloemendaal, waaronder ook uit het maatschappelijk middenveld.

10. Randvoorwaarden

De uiterste opleverdatum voor een eerste versie is april 2020. Er is draagvlak bij college en raad om voldoende tijd, capaciteit en middelen vrij te maken.

Bij het formuleren van de mogelijke beperking of versoering zijn de volgende randvoorwaarden meegegeven:

- Minimale bezuiniging van 2,4 miljoen euro structureel;
- Mag niet leiden tot taakverwaarlozing;
- De discussie mag geen negatieve gevolgen voor de bestuurskracht;
- ook de 'parels' van Bloemendaal worden ter discussie gesteld;
- In principe (frictiekosten) geen kapitaalvernietiging;

11. Risico's

Risico's voor de uitvoering van dit project zijn te vinden in:

- De omvang in relatie tot de kwaliteit;
- De tijd en de organisatie, kan de organisatie wel op tijd leveren;
- Onvoldoende draagvlak en gevoel van urgentie;
- De kwaliteit, kunnen we wel leveren wat bedoeld is met het raadsbesluit;
- Weinig tijd voor het betrekken inwoners en maatschappelijk middenveld.

Daarnaast zijn er nog risico's door de discussie;

- Als er geen keuzes worden gemaakt, en de gemeentelijke lasten dalen onvoldoende, dan kan de zelfstandigheid onder druk komen te staan;
- Onrust bij het maatschappelijke middenveld en binnen de organisatie.
- De doorlooptijd van het participatieproces in relatie met de opdracht.

12. Organisatie en inzet

Projectleider: ongeveer 2 dagen in de week

Projectgroep: projectleider, deelname beleidsafdelingen vanuit sociaal domein, ruimtelijke ordening, organisatieontwikkeling, financiën & control, buitenruimte, dienstverlening.

Stuurgroep: ambtelijke opdrachtgever en voorzitter, bestuurlijke opdrachtgever, overige wethouders en projectleider.

Klankbord: raadsleden (bij voorkeur van elke partij één raadslid) + opdrachtgevers + projectleider, 2 á 3 bijeenkomsten met de klankbordgroep, meningsvorming proces, format takenkaart en wijze van participatie.

Hoe komen we tot dit resultaat:

- collectieve intake met de projectgroep waarin de opdracht helder wordt en de projectleden aan de slag kunnen met de voorgestelde lijst met taken. Dit op basis van de denkhulp kerntaken, zowel taken met een grote als kleine beleidsruimte. Het is de bedoeling dat per taak een takenkaart wordt ingevuld in hoeverre er kansen liggen om de taak doelmatiger/effectiever uit te voeren.
- aan de klankbordgroep wordt gevraagd een mening te geven over de aanpak, het proces, het format van de takenkaart en wijze van betrekken inwoners/maatschappelijk middenveld en de visie.
- bij de uitwerking worden zowel de stuurgroep, klankbordgroep als MT betrokken.

13. Aanpak op hoofdlijnen

(met projectgroep verder invullen tijdens Project Start Up)			
Activiteiten	Kwaliteitseisen	Tijd	Geld
Raadsvoorstel en startnotitie vaststellen door college/raad Bestuursopdracht vaststellen door college		September/oktober gereed	In raadsvoorstel budget vragen voor projectleiding, communicatie en participatie.
Collectieve intake van 2 uur met beoogd projectgroep	Samen met de ambtelijk opdrachtgever de bestuursopdracht bespreken. Is de opdracht helder? De takenkaarten worden verdeeld.	18 november	geen
Klankbordgroep	De aanpak, proces, format takenkaart alsmede aantal takenkaarten en wijze inspraak/participatie wordt besproken.	27 november	geen
Voorstel vorm participatie	Uitwerking hoe we de participatie vormgeven	15 december	
Uitwerken takenkaarten	Projectgroep bespreekt de takenkaarten	15 januari	
Takenkaarten voorleggen aan stuur- en klankbordgroep		Half februari 2020	
Selectie takenkaarten worden besproken met maatschappelijk middenveld	Uitvoering vanaf half februari	Uitkomsten beschikbaar half maart	
Raadvorstel maken	Maart 2020	Aanleveren (voor zover gereed) aan griffie/raad (9 april)	geen

--	--	--	--

Maandelijks overleg met project, stuur groep	Voortgang bewaken door middel van een voortgangsrapportage		
--	--	--	--

Akkoord Opdrachtgever	
Akkoord Opdrachtnemer	